

DE POSTRIJDER

VERKONDIGINGEN.
 Regel
 derlei en Provincie-
 olijden overeenkomst
 DE AANKONDIGINGEN:
 regels fr. 3,00
 per fr. 0,75

DER PROVINCIE LIMBURG
WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

BUREAU & REDACTIE:
DRUKKERIJ COLLEK
 ROULIERENWAL (Stoenderpoort)
 — TONGEREN —
 Postbus N° 84655. — Telefoon 12.

ren en Zwijgen

en goed en vrienden heeft,
 of de gunst der grooten leeft,
 of duizende gebreken,
 Mag spreken.

die macht is noch groot,
 of dat dagelijks zijn brood
 een smaad of hinder krijgen,
 Moet zwijgen.

an, huichlen, liegen kun,
 in op een eerlijk man,
 trouw en eed durft breken,
 Mag spreken.

ongewende waarheidsvriend,
 en eengezindheid mint,
 and feilen aan wil tijgen,
 Moet zwijgen.

agon: die man is rijk,
 hij tastbaar ongelijk,
 geveinsde en linkse streken,
 Mag spreken.

J, die vriendlijk en oprecht,
 kwijns onbewimpeld zegt,
 de tong tot kwaad laat reigen,
 Moet zwijgen.

zich aan geen hoogmoed kreunt
 of de gunst der trotschen steunt,
 sche winzucht is ontweken,
 Mag spreken.

ij, die rusloos, onvernoegd,
 fortuin en ambten zweegt,
 en hooger op wil stijgen,
 Moet zwijgen.

WISHEID VAN DEN DAG.

waas doet niet wat hij zegt, een
 niet wat hij doet.
 ed-willen vlamt bij velen hoog op,
 e goed-doel is maar een hoopje

Oproep aan onze we Abonneanten en Lezers

nen eenige weken zal « De Postrijder »
 zijn 33en jaargang binnentreeden, en
 ieder jaar, zullen onze getrouwe le-
 zers en lezeressen, hun trouw betoonen aan
 weekblad, het oudste blad van Lim-
 burg, zoals zij dat reeds zoo vele jaren
 hebben.

« De Postrijder » geeft elke week leer-
 jke en gedocumenteerde artikelen over
 pvoedkunde, onderwijs, oudheidkunde;
 ene samenvatting over de voornaamste
 simenlandsche en buitenlandse gebeur-
 tenissen; nieuws uit de stad en omgeving,
 enz. De welverzorgde bijdragen worden gre-
 tige gelezen en hooggeschat, en niet zelden
 zien wij ze overgenomen door andere week-
 bladen.

Op onze dagen, meer dan ooit, is het de
 plicht der katholieke hunsche drukpers te
 steunen in haren strijd voor het goede.
 En de beste steun voor een blad is er zich
 aan te abonneren, het te verspreiden, erin
 te adverteeren.

Iedereen weet dat door de devaluatie al-
 les duurder is geworden, en dat het index-
 cijfer en de levensduur aan 't stijgen zijn
 gegaan. Dit is ook het geval met het pa-
 pier, den inkt en al de benodigdheden voor
 het drukken. Logisch gesproken, zouden
 wij dus ook onze abonnementsprijzen moe-
 ten verhogen, doch wij weten dat voor on-
 ze lezers ook de tijden slecht zijn, en zij
 zich offers moeten getroosten om getrou-
 we lezers te blijven van ons blad. Daarom
 zal de prijs van het abonnement NIET
 verhoogd worden en blijft hij vastgesteld
 op 15 frank.

Binnen eenige weken zal de postbode
 rich aanbieden om den abonnementsprijs
 in te bezuren. Wij zijn overtuigd dat allen
 hun kwijting zullen betalen, en het bedrag
 van 15 franken zullen gereed leggen, op-
 dat de postbode niet onverrichter zake zou
 moeten vertrekken.

Leest en verspreidt

DE POSTRIJDER

Opvoeding

ONGEMERKTE INVLOEDEN.

Invloed van het Voorbeeld.

« De weg door lessen is lang, die door
 voorbeelden is kort en werkdadig » leerde
 de wijze Seneca en anderen zegden. 't
 voor hem.

In het Nederlandsch maakte men de les
 tot een rijmpje:

Woorden wekken,
 Voorbeelden trekken.

Op onze tijd toegepast leerde Samuel
 Smiles in zijn Zelfhulp: « Het voorbeeld is
 een der best lakkende leerars, of schoon
 niet zonder tonge leert ». (2) Daarom is
 het noodig zooveel mogelijk goede voor-
 beelden aan kinderen voor te stellen, want
 de onophoudelijk herhaalde inwerking van
 verkeerde voorbeelden aan sporen na, die
 tot daden leiden. Niet alleen kinderen be-
 zwijken aan dien invloed. En elke daad die
 wij stellen voert ons op of benedenwaarts,
 langs den weg der gewoening, der gewoonte.

Voorbeeld en gewoonte.

Een klasiek voorbeeld, Gargilus op een
 nacht verloor de helft van zijn goet, bij
 het spel. Hierdoor vergramd, verscheurde
 hij de kaarten en zwoer dat hij zich niet
 meer aan het verraderlijke spel zou overge-
 ven. « Wat een ongelukkig leven heeft de
 speler: hij offert alles op: gezondheid,
 rust en geluk ». Zoo sprak hij. Den twee-
 derden dag daarna speelde hij niet meer,
 maar hij bleef naar het spel kijken; den
 vierden dag speelde hij zelf, maar voor
 iemand anders; den vierden dag, na veel
 zelfstrijd, speelde hij voor zich, doch maar
 voor een kleine som; den vijfden dag spee-
 de hij weer voor grof geld en ging voort
 tot dat hij ook het overige van zijn vermo-
 gen verloren had.

Waarom kon deze man zijn goed voornem-
 en niet gestand doen? Omdat het mee-
 slepend voorbeeld van het aantrekkelijke
 spel weer voor zijn blikken, voor zijn geest
 opdaagde.

De Opvoeding eischt goede Voorbeelden.

Ondanks het voorbeeld der leidende Spar-
 tanen die aan hun kinderen het gebed der
 dronken lloet te aanschouwen gaven, om
 aan de jeugd den walg voor de dronken-
 schap in te beezemen, verwerpt de opvoed-
 kunde in het algemeen, de benutting van
 zulke voorbeelden. Immers ondanks het
 sermoontje dat de opvoeder in die omstan-
 digheid plaatst, loopt men groot gevaar
 verkeerde resultaten op te doen. Daarom
 heeft men het stelzel verlaten. Niet alleen
 voor de zedelijke opvoeding, maar ook voor
 de verstandelijke. Er is een tijd geweest
 dat men oefeningen benuttede van cacog-
 raphe, cacologie, cacotechniek. Waarin de-
 ze oefeningen bestonden? In die van cacog-
 raphe, b.v. kregen de leerlingen taal-
 fouten die in een tekst voorkwamen te ver-
 beteren. Dat moest hun zelfstandigheid toon-
 den tegenover die fouten. Waarom zijn
 zulke oefeningen te verwerpen? Omdat het
 foutieve beeld der woorden zich in den
 geest drukt, en ondanks de verbetering een
 duidelijk, een blijvend beeld kan laten
 dan het verbeterde woord, een beeld dat
 dus 's anderendaags of later veel klaarder
 in het bewustzijn kan oprijzen dan het
 juist geschreven woord.

Het gewone dictaat.

Er zijn veel pedagogen die het gewone
 dictaat aan het omgekeerde bord verwer-
 pen, omdat het een soort cacographie geeft,
 die tijdens het verbeteren nog speciaal de
 aandacht trekt. Ze bevelen deze duwelijke
 aan: Bord niet omgekeerd; schrijft een
 leerling een fout, ze wordt dadelijk verbe-
 terd.

Dan schrijven alle leerlingen af! Dit is
 niet waar in een ordelijke klas; want de
 leerlingen die op papier werken winnen het
 tegenover de overmiddelijke traagheid van
 de werkwijze aan het bord. En indien de
 leerlingen van hun papier opkijken om te
 zien of ze niet verkeerd schreven, zeg bravo
 ! Deze leerlingen oefenen hun zelfkun-
 den aanlog tot vergelijking. Zulks ver-
 dient aanmoediging. En de zwakste kin-
 deren der klas hebben middel om te beproe-
 ven ook iets nuttigs te maken, terwijl ze
 anders hun blad vol fouten overgeven. (3)

Men heeft hier een trepassing op het ge-
 bied der verstandelijke opvoeding van de
 preventieve methode, die we meer bijzon-
 der op zedelijk gebied moeten aanwenden.
 Doch daarover een anderen keer.

Het dictaat is een oefening tot control-
 van de krachten der leerlingen. Goede mid-
 delen tot aanleerling van de juiste schrijf-
 wijze der woorden hebt ge in het afschrij-
 ven, in het schrijven op commando van
 ontlede woorden, in de mondelinge ontle-
 ding der woorden zelf, enz.

Proefondervindelijke methode.

De proefondervindelijke methode heeft

doorwijzen uitgedacht om in cijfers uit te
 rekenen in hoeverre men gelukt de gewen-
 ning in de goede richting te leiden. Onder
 de proeven (af tests) voor twaalfjarige kin-
 deren, die de uitstekende zelfkundige Bi-
 net aanwende, komen voor de zoogezegde
 verproeven die hij benuttede om te zien
 of de leerlingen weerstanden aan de
 opdring van illusies bij de waarneming.
 Daarbij benuttede Binet o.m. deze proef:
 Hij toonde den leerling door een spiek een
 lijn, die het kind volgens zijn schatting op
 papier afteekende. Dan liet hij door deze
 lijn weer dezelfde lijn zijn en zegde:
 Hier is een langere lijn: teken ze ook af.
 In de derde plaats toonde hij nogmaals de-
 zelfde lijn, zeggende: Hier is een korte-
 re lijn, teken ze weer af. Zoo werd 15
 maal dezelfde lijn door de spiek getoond:
 Den eersten keer zonder suggestie; 7 kee-
 ren met het gedacht dat ze langer is, 7
 maal met het gedacht dat ze korter was. (4)

Men heeft doen opmerken, dat zulk di-
 rect bedrog niet zonder bedenken is. Inder-
 daad het bewijs is niet geleverd dat men
 door zo ke proefnemingen het gewenschte
 doel bereikt, namelijk de zelfstandigheid
 van den leerling versterken.

Begoocheling of Illusie.

Minder bezwaar bieden proefnemingen als
 deze, omdat de leeraar niet zoo opvallend
 dwarsheert sprekend.

De eerste proeve is er een uitgedacht
 door den Amerikanen Seshore. Hij liet een
 lampen koperdraad met twee vingers vast-
 houden en zegde: Nu ga ik den elektrischen
 stroom inzakelen. Als de draad te warm
 wordt dan zult ge het zeggen en ik zal da-
 dlijc den stroom afsluiten. Men kan de
 proeve met grotere personen herhalen:
 Spoedig zullen er onder hen zijn die bewe-
 ren dat ze den draad voelen... warm wor-
 den, of schoon er geen elektrische stroom op
 gezet wordt. (5)

Moeder nog is deze proeve om de gehoor-
 sterkte te bepalen. Men gebruikt jaartoe
 een tikking zakuurwerk. Doch om in staat
 te zijn control uit te oefenen moet men
 een tweede uurwerk op zak hebben dat stil-
 staat. Beide uurwerken moeten geheel op
 elkander gelijken. Door ondervinding weet
 men nagenoeg op welken afstand het tikken
 van het horloge gehoord wordt. Is men nu
 achteruitgaande gekomen op de plaats waar
 men denkt dat de onderzochte persoon het
 tikken niet meer hoort, dan haalt men bij
 afwisseling ook al eens het stilstaand uur-
 werk uit den zak en het omhoog houdend
 vraagt men: « Hoort ge 't nog? » Krijgt
 men dan voor antwoord: Ja! Dan weet
 men goed waaraan men is! De persoon is
 begoocheld, maar hoort natuurlijk geen tik-
 ken meer!

- 1) « Langum iterper precepta.
 Breve et efficax per exempla. » (Sen. P. 6, 5).
- 2) « Examp » is o.m. : the most potent instruc-
 tion, though it teaches without a tongue. »
- 3) Men vindt verschillende andere moderne
 doorwijzen voor het dictaat bij Ch. Charrier,
 « Pédagogie vére », 7e éd. Paris, Nathan, 1935;
 pp 237-245.
- 4) A. Binet, « La Suggestibilité », Paris, 1900.
- 5) Seshore, « Illusions in normal life », Yale
 Studies, III, 1895.

Onderwijs

**BETALING VAN DE
WEDDEN DER ONDERWIJZERS.**

Vraag van den heer Leurdan, 10 Nov. 1936.

Vroeger werden de wedden der leerkrach-
 ten uit het lager onderwijs uitbetaald bij
 het begin der maand, juist zoals deze der
 gewone Staatsbedienden.

Nu echter worden de onderwijzers op het
 einde der maand betaald, wat meebrengt
 dat velen onder hen d'aardoor in moeilijke
 omstandigheden verkeerden.

Het moet voorzeker mogelijk zijn de
 onderwijzerswedden opnieuw in het begin
 der maand uit te betalen?

Antwoord van dhr. Minister van
 Openbaar Onderwijs.

De wedden van de onderwijzers worden
 normaal uitbetaald tusschen den 21e en
 den 27e van elke maand. De betaling ge-
 schiedt per provisie en, overeenkomstig de
 wet, rechtstreeks ten voordele van ieder
 belanghebbende (ongeveer 39.000).

Voor October 1918, viel de betaling der
 wedden onder de bevoegdheid van de ge-
 meentebesturen en van de besturen der
 aanneembare scholen. Tal van onderwijzers,
 zowel gemeentelijke als aangenomen en
 aanneembare, ontvingen op onregelmatige
 wijze hun bezoldiging en soms met een ver-
 trag van verschillende maanden; om
 dezen stand van zaken te verhelpen, heeft
 de wetgever het huidige stelzel ingevoerd.

Doch men mag niet uit het oog verliezen
 dat de onderwijzer geen Staatsbediende is,
 dat hij van de gemeentebesturen of van de
 schoolbesturen afhankelijk is. Bij den aanvang
 van elke maand moeten deze overheden aan

het toezicht de veranderingen doen ken-
 nen, welke zich, gedurende de verlopenen
 maand, in de samenstelling van hun onder-
 wijzend personeel hebben voorgedaan. Die
 inlichtingen worden voor den 6n der maand,
 aan het bestuur van het lager onderwijs
 overgemaakt onder den vorm van een mu-
 tatiestaat. Het is slechts na ontvangst van
 deze stukken, dat de uitkeering der wedden
 en het opmaken der postasignaties kan
 geschieden.

Dit werk wordt verricht door een be-
 perkt aantal beambten, waarvan ieder met
 het beheer van ongeveer 1.300 rekeningen
 belast is. Het is dus materieel niet moge-
 lijk den gewonen datum der uitbetalingen
 te vervroegen.

In antwoord op een nieuwe vraag beloofd
 dhr. Minister van Openbaar Onderwijs
 maatregelen te nemen om aan den toestand
 te verhelpen.

WAT EEN KINDERHARTJE PIJN DOET.

Een kinderhart is spoedig gevuld, maar
 een kinderhart is nog veel rapper pijn ge-
 daan.

Wat een kind het mee-te leed doet, is
 wel degelijk het groot verschil dat het
 merkt tusschen zichzelf en andere kinde-
 ren.

Voor het jonge wezen, dat nog heelmaal
 opgaat in het gevoel, blijkt de vraag:
 « Waarom? » nog steeds het eeuwige nooit
 opgeloste vraagstuk.

Zwaarder dan wie ook, lijdt het kind door
 dat niet begripen. Wie trouwen durft er
 spreken van berusting bij een kind, wan-
 neer dit vraagt: « Waarom die en waar-
 om ik niet? »

Alleen het aanhalen van eigen nood wordt
 hier nog aangewend als vertroostend argu-
 ment.

Maar zelfs dat droogt geen kindertranen.
 Nu naderen de dagen van St-Niklaas en
 Kerstmis. Meer dan ooit zal de vraag:
 « Waarom die en ik niet? » door de arme
 volkinderen worden gesteld.

Laat ons het rechtmatig verwijt, dat er
 in zekere mate in besloten ligt, voor ons
 zelve zoo weinig mogelijk bitter maken,
 door het onze bij te dragen in het verhel-
 pen van den algemeenen nood.

O, DIE ZWARTE BRIL!

Een edelmooide weldoener gaf aan een
 arme een rijke almoes.

Dit werd gauw bekend en natuurlijk ook
 besproken.

Ja, die kan het gemakkelijk geven,
 die heeft ze.

Nu, nu, dat's veel, die is anders zoo
 schuldig niet!

Hij zal weten waarom.

In zijn jeugd heeft hij 't geld wel an-
 ders gebruikt, hij mag 't wel goed maken.

Enz. enz. . . .

Ieder meende deze edele daad te moeten
 bejubelen, zoodat er tenslotte niets van
 overbleef.

Zoo gaat 't vaak, zelfs zonder dat men
 't merkt, zoo is men er aan gewoon.

Laten we toch een anderen bril opzetten!

België en Engeland

**BEZOEK VAN M. VAN ZEELAND,
EERSTE MINISTER, TE LONDEN.**

Mit Postrijder van 28 Nov.

In ons laatste nummer schreven we:
 In alle geval de Anglo-Belgische betrek-
 kingen zijn beter dan ooit. Onze eerste Mi-
 nister M. Van Zeeland gaat te Londen een
 economische voordracht houden in 't En-
 gelsch, en zal bij die gelegenheid ook be-
 sprekingen hebben met de Engelsche re-
 geering. We wenschen hem goed heil op
 zijn reis.

We mogen dit hier wel herinneren, want
 op hetzelfde ogenblik drukte een Lim-
 burgsch blad een bespotting af, tegen M.
 Van Zeeland en zijn politiek.

Het onthaal van M. Van Zeeland te Londen.

Welnu dhr. Van Zeeland is te Londen ge-
 weest en zijn onthaal was aandoenlijker
 dan men het wenschen kon. M. Van Zeel-
 and toont zich een ware Staatsman. De
 groote drukpers van het binnen- en baten-
 land verklaart het onomwonden. En her-
 haardelijk wordt er ook op gewezen dat
 België in 1914 wel niet zoo aangevallen
 zijn, indien Engeland toen vooraf zoo ka-
 tetorisch gesproken had.

Heen herhaling van 1914.

Zoo schrijft de Nieuwe Rotterdamse
 Courant: « Men weet nu, dat het geval
 van 1914, de omkeerheid over de vraag of
 België op de hulp van Engeland kan reke-
 nen, zich niet meer zal voordoen ».

De Daily Telegraph: Het lag in de poli-

tieke lijn van Engeland steeds een vrij-
 spel te behouden in bijna al zijn verplich-
 tingen. De houding tegenover een aange-
 vallen België maakt een treffende uitzon-
 dering daaraan.

Zou Duitschland België overvallen, heb-
 ben in 1914, indien Edward Grey even kor-
 daat had gesproken als M. Eden? Deze
 kwestie blijft nog open voor betwisting. In
 alle geval Engeland gaf toen niet duidelijk
 zijn inzichten te kennen en, zich vergissen-
 de over de getrouwheid van Groot Brittan-
 je aan zijn verbintenissen, deed Duitsch-
 land zijn noodlottige keuze ».

De Morning Post: « De verklaring thans
 gedaan ten opzichte van België bindt En-
 geland veel meer (dan die te Lexington
 gedaan). Zij spreekt niet meer van be-
 staande verplichtingen. Wij zullen België
 behouden, dat wij het al of niet met verplich-
 tingen onderschrijven. M. Eden geeft den
 wil van het Engelsch volk te kennen. De
 steun van Engeland aan België hangt niet
 van voorwaarden af. »

De République (Paris): « Engeland
 stond steeds sympathiek tegenover België.
 M. Van Zeeland heeft buitendien de sym-
 pathie der zakenlui van Londen, Londen en
 Brussel weigeren in de politiek der groepen
 te komen ».

De Figaro (Paris): « De verzekering die
 België gekregen heeft is meer bepaald dan
 al die tot nog toe gegeven werden. België
 is de eenige hand die Engeland aan het
 vasteland bindt ».

Een herinnering (26 Oct. 1935).

Na deze aanhalingen mogen we wel even
 verwijzen naar hetgeen we schreven in
 Postrijder van 26 October 1935:

« Een derde voor ons bijzonder belang-
 rijk principe staat reeds ouderweld in de
 Engelsche diplomatie opgeteekend, name-
 lijk: het vrijhouden van België voor mach-
 tige, vreemde overheersching, die een mi-
 nist- of economisch gevaar voor Engeland
 zou worden. »

Engeland had eerder moeten spreken in
 1914 heeft « en wel eens gezegd. Maar wie
 de principes van Engelsche politiek beleid
 oorzakelijk nagegaan heeft, moet weten
 wat er gebeuren ging ».

Achter deze uitsluiting haalden we
 dan nog een verklaring aan van Chamber-
 lain, gewezen minister van buitenlandse
 zaken, luidende: « Het duurzaamste en
 standvastigste principe van de buitenlan-
 dsche politiek van Groot Brittanje is de on-
 afhankelijkheid van de Nederlanden ».

Een open deur openstaan. En toch ! . . .

Nu zou het niet verwonderen dat men
 verklart kwam dat M. Van Zeeland slechts
 een open deur heeft uitgegaan. Maar dat
 is ziende blind zijn. Na al de aanhalingen
 die we hogerop afdraken, zal men toch wel
 moeten toeven dat er door Engeland
 een stip voorwaarts gedaan werd, om Bel-
 gie nog meer onder zijn hoede te nemen.
 Daarenboven doet men ook rekening te
 houden met de stemming die er heerschte.
 Men vindt deze duidelijk aangegeven in het
 hierna volgende artikel van Taxandier.

Onthaal van M. Van Zeeland te Londen

**VERKLARINGEN VAN M. EDEN
EN M. VAN ZEELAND.**

Hortelijk onthaal.

Toen Vrijdag middag, op het noonmaal,
 te zijner eer door de Internationale Kamer
 van Koophandel te Londen aangeerd, de
 heer Van Zeeland recht-toond, viel hem een
 ovatie ten deel, zoals wel zelden aan het
 roergangschouf van een vreemd land werd
 gebracht.

Die ovatie duurde twee minuten als wil-
 de de vergadering betuigen dat zij niet al-
 len het land zoudt dat de gast van den dag
 vertegenwoordigde, doch tevens de persoon-
 lijkheid van den geverde.

Indien het de aanwezige Belgen genoe-
 gen deed dan zal dit gevoelen, voorzeker
 goeteld worden door al de landgenooten
 van den heer Van Zeeland welke:

Ten eerste in de vriendschap van Enge-
 land een der meest hechte steunpilaren zien
 onzer onafhankelijkheid;

Ten tweede de waardigheid van het
 voortduren dezer vriendschap ontwaren in
 de sympathie welke de roerganger van het
 Belgisch Staatschap te Londen opwekt.

De aanspraken.

Er zijn op dit oogenmaal twee belangrij-
 ke tafelen uitgesproken: de eerste door
 den heer Anthony Eden, den Britschen mi-
 nister van buitenlandse zaken, den jongen
 en begaafden leider van het Foreign
 Office, de tweede door den Belgischen Eer-
 sten Minister.

Verklaring van M. Eden.
 M. Eden verklaarde, o.m.: « Wij overal